

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

15. dubna 2021 *

„Řízení o předběžné otázce – Nařízení (EU) č. 604/2013 – Určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu – Článek 27 – Opravný prostředek – Zohlednění skutečností, které nastaly po přijetí rozhodnutí o přemístění – Účinná soudní ochrana“

Ve věci C-194/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Conseil d'État (Státní rada, Belgie) ze dne 12. února 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 28. února 2019, v řízení

H. A.

proti

État belge,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, R. Silva de Lapuerta, místopředsedkyně, J.-C. Bonichot, A. Arabadžev, E. Regan, M. Ilešič, L. Bay Larsen (zpravodaj), A. Kumin a N. Wahl, předsedové senátů, E. Juhász, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos a N. Jääskinen, soudci,

generální advokát: A. Rantos,

vedoucí soudní kanceláře: M. Krausenböck, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 9. listopadu 2020,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za H. A. J. Hardym, advocaat, jakož i M. El Khoury a I. Fontignie, avocates,
- za belgickou vládu C. Pochet, M. Jacobs a P. Cottinem, jako zmocněnci, ve spolupráci s D. Matrayem, J. Matray, S. Matray a C. Piront, avocats,
- za nizozemskou vládu M. K. Bulterman a C. S. Schillemans, jako zmocněnkyněmi,
- za Evropskou komisi G. Wilsem a M. Condou-Durande, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 2. února 2021,

* Jednací jazyk: francouzština.

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 27 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Úř. věst. 2013, L 180, s. 31, dále jen „nařízení Dublin III“), a článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi státním příslušníkem třetího státu H. A. a État belge (Belgický stát) ohledně rozhodnutí Office des étrangers (Cizinecký úřad), kterým byla zamítnuta žádost H. A. o azyl a bylo mu nařízeno opustit belgické území.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2013/32/EU

- 3 V článku 46 odst. 1 a 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (Úř. věst. 2013, L 180, s. 60) je uvedeno:

„1. Členské státy zajistí, aby měl žadatel o mezinárodní ochranu právo na účinný opravný prostředek před soudem proti:

- a) rozhodnutí o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, včetně rozhodnutí:
 - i) o tom, že je žádost nedůvodná, pokud jde o postavení uprchlíka nebo status doplňkové ochrany,
 - ii) o nepřijatelnosti žádosti [...]
 - iii) vydaného na hranici nebo v tranzitním prostoru členského státu [...]
 - iv) o neprovedení posouzení [...]
- b) zamítnutí návrhu na obnovené posuzování žádosti po jeho zastavení [...]
- c) rozhodnutí o odnětí statusu mezinárodní ochrany [...]

[...]

3. Členské státy pro dosažení souladu s odstavcem 1 zajistí, aby účinný opravný prostředek obsahoval úplné a *ex nunc* posouzení jak skutkové, tak právní stránky, [...] a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně.“

Nařízení Dublin III

4 Body 4, 5 a 19 odůvodnění nařízení Dublin III zní takto:

„(4) Podle závěrů [Evropské rady na zvláštním zasedání v] Tampere [(Finsko) ve dnech 15. a 16. října 1999] by měl [...] společný evropský azylový systém v krátké době rovněž zahrnovat jasnou a proveditelnou metodu určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl.

(5) Tato metoda by měla být založena na objektivních a spravedlivých kritériích jak pro členské státy, tak pro dotčené osoby. Mělo by být zejména možné urychleně určit příslušný členský stát tak, aby byl zaručen účinný přístup k řízení o poskytnutí mezinárodní ochrany a aby nebyl ohrožen cíl urychleného vyřízení žádostí o mezinárodní ochranu.

[...]

(19) Měly by být stanoveny právní záruky a právo na účinný opravný prostředek, pokud jde o rozhodnutí o přemístění dotyčné osoby do příslušného členského státu, aby byla zaručena účinná ochrana jejich práv v souladu zejména s článkem 47 [Listiny]. Pro zajištění souladu s mezinárodním právem by měl účinný opravný prostředek proti takovému rozhodnutí zahrnovat jak přezkum toho, jak je uplatňováno toto nařízení, tak přezkum po právní i skutkové stránce v členském státě, do kterého je žadatel přemísťován.“

5 Článek 2 tohoto nařízení stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

[...]

g) ‚rodinným příslušníkem‘ tito členové rodiny žadatele nacházející se na území některého členského státu, pokud tato rodina existovala již v zemi původu:

- manžel či manželka žadatele nebo jeho nesezdaný partner či partnerka, se kterým/kterou žije v trvalém vztahu, [...]
- nezletilé děti párů uvedených v první odrážce nebo žadatele, [...]
- je-li žadatelem svobodná nezletilá osoba, její otec, matka nebo jiná dospělá osoba, která je za ni zodpovědná [...]
- je-li osoba požívající mezinárodní ochrany nezletilá a svobodná, otec, matka nebo jiná dospělá osoba, která je za ni zodpovědná [...]

6 Článek 10 uvedeného nařízení stanoví:

„Pokud má žadatel v členském státě rodinného příslušníka, o jehož žádosti o mezinárodní ochranu dosud nebylo v tomto členském státě přijato první rozhodnutí ve věci samé, je tento členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu za předpokladu, že dotčené osoby vyjádřily své přání písemně.“

7 V článku 17 téhož nařízení je uvedeno:

„1. Odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.

[...]

2. Členský stát, ve kterém je požádáno o mezinárodní ochranu [...], nebo příslušný členský stát může kdykoli před vydáním prvního rozhodnutí ve věci samé požadovat od jiného členského státu, aby žadatele převzal z humanitárních důvodů, které vyplývají zejména z rodinných nebo kulturních důvodů, s cílem sloučit i jiné členy rodiny, i když tento členský stát není příslušný podle kritérií uvedených v člancích 8 až 11 a 16. Dotčené osoby s tím musí vyjádřit písemný souhlas.

[...]“

8 Článek 27 nařízení Dublin III zní následovně:

„1. Žadatel [...] má právo na podání účinného opravného prostředku k soudu co do skutkové i právní stránky ve formě odvolání proti rozhodnutí o přemístění nebo jeho přezkumu.

2. Členské státy stanoví přiměřenou lhůtu, v níž může dotyčná osoba uplatnit své právo na podání účinného opravného prostředku podle odstavce 1.

3. Pro účely odvolání proti rozhodnutí o přemístění nebo přezkumu tohoto rozhodnutí, členské státy ve svých vnitrostátních právních předpisech stanoví:

a) že na základě podání odvolání nebo žádosti o přezkum získává dotčená osoba právo zůstat v daném členském státě, dokud nebude rozhodnuto o odvolání nebo o přezkumu; nebo

b) automatický odklad přemístění na určitou a přiměřenou dobu, během níž soud po důkladném a pečlivém posouzení rozhodne, zda má být s odvoláním nebo přezkumem spojen i nadále odkladný účinek; nebo

c) že dotčená osoba může v přiměřené lhůtě požádat soud o odložení výkonu rozhodnutí o přemístění, dokud nebude rozhodnuto o jejím odvolání nebo o přezkumu. Členské státy zajistí, aby účinný opravný prostředek v podobě odkladu přemístění byl v platnosti až do přijetí rozhodnutí o první žádosti o odklad. [...]

4. Členské státy mohou stanovit, že příslušné orgány mohou z úřední moci rozhodnout o odložení výkonu rozhodnutí o přemístění do doby, než bude rozhodnuto o odvolání nebo o přezkumu.

5. Členské státy zajistí, aby dotyčná osoba měla přístup k právní pomoci a případně i k jazykové pomoci.

6. Členské státy zajistí, aby byla na žádost poskytnuta bezplatná právní pomoc, pokud si dotyčná osoba nemůže dovolit uhradit náklady s ní spojené. [...]

Belgické právo

9 Článek 39/2 loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers [zákon ze dne 15. prosince 1980 o vstupu cizinců na státní území, o jejich pobytu, usazování a vyhošťování (*Moniteur belge* ze dne 31. prosince 1980, s. 14584)] v odstavci 2 stanoví:

„Conseil [du contentieux des étrangers (Rada pro spornou cizineckou agendu, Belgie)] rozhoduje v řízení o prohlášení neplatnosti rozsudkem o jiných opravných prostředcích podaných pro porušení podstatných formálních náležitostí nebo formálních náležitostí předepsaných pod sankcí neplatnosti, nebo pro překročení pravomoci či její zneužití.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 10 H. A. podal dne 22. května 2017 v Belgii žádost o azyl.
- 11 Poté, co Cizinecký úřad H. A. dne 31. května 2017 vyslechl, dne 22. června téhož roku požádal španělské orgány, aby H. A. převzaly.
- 12 Španělské orgány této žádosti o převzetí H. A. dne 4. července 2017 vyhověly.
- 13 Dne 1. srpna 2017 Cizinecký úřad zamítl žádost H. A. o azyl a nařídil mu opustit belgické území.
- 14 H. A. toto rozhodnutí napadl u Conseil du contentieux des étrangers (Rada pro spornou cizineckou agendu) žalobou podanou dne 25. srpna 2017, přičemž zejména tvrdil, že do Belgie přicestoval dne 22. srpna téhož roku jeho bratr, který tam podal žádost o azyl, a že je nezbytné posoudit jejich žádosti společně, aby byl zajištěn spravedlivý proces.
- 15 Uvedený soud rozsudkem ze dne 30. listopadu 2017 tuto žalobu zamítl. Zmíněný rozsudek byl zčásti založen na zjištění, že okolnosti související s příjezdem bratra H. A. do Belgie nastaly po přijetí sporného rozhodnutí Cizineckého úřadu, a při posuzování legality tohoto rozhodnutí je proto nebylo možné zohlednit.
- 16 H. A. podal proti uvedenému rozsudku dne 28. prosince 2017 u předkládajícího soudu kasační opravný prostředek. Na podporu tohoto kasačního opravného prostředku tvrdí, že Conseil du contentieux des étrangers (Rada pro spornou cizineckou agendu) porušila jeho právo na účinný opravný prostředek, jak vyplývá z článku 27 nařízení Dublin III a z článku 47 Listiny, jelikož při posuzování legality rozhodnutí o přemístění odmítla zohlednit skutečnosti, které nastaly po přijetí tohoto rozhodnutí.
- 17 Za těchto podmínek se Conseil d'État (Státní rada, Belgie) rozhodla přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být článek 27 [nařízení Dublin III], posuzovaný samostatně a ve spojení s článkem 47 [Listiny], vykládán v tom smyslu, že vnitrostátnímu soudu ukládá, aby za účelem zaručení práva na účinný opravný prostředek případně zohlednil skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí o ‚přemístění podle nařízení Dublin‘?“

K přetrvávání předmětu sporu v původním řízení

- 18 Belgická vláda tvrdí, že o žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce již není namístě rozhodnout. H. A. už totiž nemá na podání kasačního opravného prostředku právní zájem, jelikož belgické orgány dne 31. ledna 2019 zahájily posuzování jeho žádosti o mezinárodní ochranu a dne 28. srpna téhož roku mu udělily azyl.
- 19 Soudní dvůr předkládající soud vyzval, aby mu sdělil, zda má za to, že odpověď na jeho otázku je pro rozhodnutí ve sporu v původním řízení stále nezbytná, a předkládající soud odpověděl, že na své žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce trvá.
- 20 Zmíněný soud v tomto ohledu zejména uvedl, že předmět kasačního opravného prostředku v původním řízení i nadále přetrvává, a to v rozsahu, v němž se tento kasační opravný prostředek týká soudního rozhodnutí, které se z právního řádu nemůže vytratit na základě žádné skutkové okolnosti. Předkládající soud má však za to, že pokud by informace, na které poukazuje belgická vláda, byly správné, mohla by skutečně vyvstat otázka přetrvávání právního zájmu H. A. na zrušení rozsudku

napadeného v původním řízení. Není však možné, aby uvedený soud rozhodl, že tento právní zájem zanikl a že odpověď na položenou otázku již pro vyřešení sporu v původním řízení není nezbytná, bez návrhu a kontradiktorního projednání.

- 21 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora je postup zavedený článkem 267 SFEU nástrojem spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy, díky němuž Soudní dvůr poskytuje vnitrostátním soudům výklad unijního práva, jenž je pro ně nezbytný k vyřešení sporů, které mají tyto soudy rozhodnout [rozsudky ze dne 12. března 1998, Djabali, C-314/96, EU:C:1998:104, bod 17, jakož i ze dne 19. listopadu 2019, A. K. a další (Nezávislost kárného kolegia Nejvyššího soudu), C-585/18, C-624/18 a C-625/18, EU:C:2019:982, bod 69].
- 22 Podle ustálené judikatury Soudního dvora dále platí, že v rámci spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy zavedené článkem 267 SFEU je věcí pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, aby s ohledem na konkrétní okolnosti věci posoudil jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání rozsudku, tak relevanci otázek, které Soudnímu dvoru klade. Týkají-li se tedy položené otázky výkladu unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout [rozsudek ze dne 24. listopadu 2020, Openbaar Ministerie (Padělání dokumentů), C-510/19, EU:C:2020:953, bod 25 a citovaná judikatura].
- 23 Vzhledem k tomu, že předkládající soud má za to, že je podle procesních pravidel belgického práva i nadále povinen ve sporu v původním řízení rozhodnout, je třeba mít za to, že tento spor před zmíněným soudem stále probíhá a odpověď Soudního dvora na položenou otázku je pro vyřešení uvedeného sporu i nadále užitečná.
- 24 O žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce je tudíž třeba rozhodnout.

K předběžné otázce

- 25 Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 27 odst. 1 nařízení Dublin III, případně ve světle článku 47 Listiny, vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že soud rozhodující o žalobě na neplatnost podané proti rozhodnutí o přemístění nemůže při posuzování této žaloby zohlednit okolnosti, které nastaly po přijetí tohoto rozhodnutí.
- 26 Vzhledem k tomu, že belgická vláda na jednání tvrdila, že procesní pravidla belgického práva jsou s unijním právem v souladu, jelikož stanoví, že příslušný soud je při posuzování žaloby na neplatnost podané proti rozhodnutí o přemístění povinen zohlednit okolnosti, které nastaly po přijetí tohoto rozhodnutí a jsou rozhodující pro správné uplatnění nařízení Dublin III, úvodem je třeba připomenout, že Soudnímu dvoru přísluší, aby v rámci rozdělení pravomocí mezi unijními soudy a vnitrostátními soudy vzal v úvahu skutkový a právní kontext, do něhož jsou předběžné otázky zasazeny, tak jak je vymezen v předkládacím rozhodnutí. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce tedy nelze posuzovat s ohledem na výklad vnitrostátního práva, kterého se dovolává vláda členského státu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. června 2016, New Valmar, C-15/15, EU:C:2016:464, bod 25).
- 27 Předkládající soud přitom jasně uvedl, že podle jeho výkladu belgického práva se správní soud musí v rámci posuzování žaloby na neplatnost podané proti rozhodnutí o přemístění vyslovit k legalitě tohoto rozhodnutí, tak jak bylo přijato dotyčným správním orgánem, tedy na základě informací, které měl tento orgán k dispozici, přičemž okolnosti, které nastaly po přijetí uvedeného rozhodnutí, zohlednit nemůže.
- 28 Soudní dvůr tudíž výklad procesních pravidel belgického práva zastávaný belgickou vládou nemůže pro účely tohoto řízení o předběžné otázce akceptovat.

- 29 Belgická a nizozemská vláda, jakož i Evropská komise kromě toho uvedly, že okolnosti, které nastaly po přijetí rozhodnutí o přemístění dotčeného v původním řízení, jichž se dovolává H. A., nejsou rozhodující pro správné uplatnění nařízení Dublin III.
- 30 V tomto ohledu je pravda, že aniž je dotčena možnost dotyčného členského státu využít diskrečního ustanovení obsaženého v článku 17 nařízení Dublin III, příjezd bratra žadatele o mezinárodní ochranu do dožadujícího členského státu nemůže s ohledem na definici pojmu „rodinný příslušník“ uvedenou v čl. 2 písm. g) tohoto nařízení zdůvodnit uplatnění článku 10 zmíněného nařízení, který se týká situace, kdy má žadatel v členském státě rodinného příslušníka, o jehož žádosti o mezinárodní ochranu dosud nebylo v tomto členském státě přijato první rozhodnutí ve věci samé.
- 31 Toto konstatování ovšem předkládajícímu soudu nemůže pro účely rozhodnutí o kasačním opravném prostředku, který mu byl předložen, poskytnout dostatečnou odpověď, jelikož uvedený soud upřesnil, že při posuzování tohoto kasačního opravného prostředku musí určit, zda byla Conseil du contentieux des étrangers (Rada pro spornou cizineckou agendu) povinna zohlednit okolnosti, které nastaly po přijetí sporného rozhodnutí o přemístění; nemůže přitom posoudit, zda okolnosti, na které H. A. před posledně uvedeným soudem poukázal, mohou mít vliv na určení příslušného členského státu.
- 32 S ohledem na otázku, která byla předkládajícímu soudu ve věci v původním řízení předložena, je třeba připomenout, že čl. 27 odst. 1 nařízení Dublin III stanoví, že osoba, na kterou se vztahuje rozhodnutí o přemístění, má právo na podání účinného opravného prostředku k soudu co do skutkové i právní stránky ve formě odvolání proti tomuto rozhodnutí nebo jeho přezkumu.
- 33 Rozsah tohoto opravného prostředku je upřesněn v bodě 19 odůvodnění tohoto nařízení, v němž se uvádí, že pro zajištění souladu s mezinárodním právem musí účinný opravný prostředek proti rozhodnutím o přemístění zavedený zmíněným nařízením zahrnovat jak přezkum toho, jak je toto nařízení uplatňováno, tak přezkum po právní i skutkové stránce v členském státě, do kterého je žadatel přemísťován (rozsudky ze dne 25. října 2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, bod 37, jakož i ze dne 2. dubna 2019, H. a R., C-582/17 a C-583/17, EU:C:2019:280, bod 39).
- 34 Zejména vzhledem k obecnému vývoji, který zaznamenal systém pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané v některém z členských států v důsledku přijetí nařízení Dublin III, jakož i k cílům tohoto nařízení, musí být čl. 27 odst. 1 uvedeného nařízení vykládán v tom smyslu, že v rámci opravného prostředku, který stanoví proti rozhodnutí o přemístění, musí být dána možnost posoudit jak dodržování pravidel pro určení příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, tak procesní záruky stanovené v tomto nařízení (rozsudky ze dne 25. října 2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, bod 38, a rozsudek ze dne 2. dubna 2019, H. a R., C-582/17 a C-583/17, EU:C:2019:280, bod 40).
- 35 Soudní dvůr kromě toho rozhodl, že vzhledem k cíli uvedenému v bodě 19 odůvodnění nařízení Dublin III, který spočívá v zaručení účinné ochrany dotčených osob v souladu s článkem 47 Listiny, a k cíli zmíněnému v bodě 5 odůvodnění tohoto nařízení, který spočívá v urychleném určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu, musí mít žadatel k dispozici účinný a rychlý opravný prostředek, na jehož základě se může dovolat okolností, které nastaly po přijetí rozhodnutí o přemístění, pokud je jejich zohlednění rozhodující pro správné použití uvedeného nařízení (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 25. října 2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, bod 44, a ze dne 25. ledna 2018, Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, bod 31).
- 36 Z judikatury Soudního dvora rovněž vyplývá, že vnitrostátní právní úprava, která dotyčnému žadateli o mezinárodní ochranu umožňuje dovolávat se v opravném prostředku podaném proti rozhodnutí o přemístění okolností, které nastaly po přijetí tohoto rozhodnutí, splňuje tuto podmínku stanovení účinného a rychlého opravného prostředku (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 25. října 2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, bod 45, a ze dne 25. ledna 2018, Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, bod 32).

- 37 Z posledně uvedené judikatury nicméně nevyplývá, že by členské státy podle článku 27 nařízení Dublin III musely uspořádat svůj systém opravných prostředků tak, aby byl požadavek zohlednění rozhodujících okolností, které nastaly po přijetí rozhodnutí o přemístění, uvedený v bodě 35 tohoto rozsudku, zaručen v rámci posuzování opravného prostředku umožňujícího zpochybnit legalitu rozhodnutí o přemístění.
- 38 Unijní normotvůrce totiž provedl harmonizaci pouze některých procesních podmínek opravného prostředku k soudu co do skutkové i právní stránky ve formě odvolání proti rozhodnutí o přemístění nebo jeho přezkumu, jichž musí mít dotyčná osoba možnost využít.
- 39 I když se v tomto ohledu čl. 27 odst. 1 nařízení Dublin III a bod 19 odůvodnění tohoto nařízení podílejí na vymezení předmětu tohoto opravného prostředku a stanoví, že tento opravný prostředek musí být možné podat u soudu, z čl. 27 odst. 2 až 6 tohoto nařízení plynou upřesňující informace pouze ohledně lhůty, ve které musí být možné uvedený opravný prostředek podat, podmínek odložení výkonu rozhodnutí o přemístění v případě podání takového opravného prostředku a právní pomoci, kterou musí mít dotyčná osoba k dispozici.
- 40 V článku 27 nařízení Dublin III naproti tomu není upřesněno, zda právo na opravný prostředek, které stanoví, nutně vyžaduje, aby soud, u něhož je tento opravný prostředek podán, mohl provést posouzení legality rozhodnutí o přemístění *ex nunc*.
- 41 Znění tohoto článku 27 se tedy liší od znění čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32 přijaté téhož dne jako nařízení Dublin III v rámci všeobecné revize společného evropského azylového systému, který stanoví, že účinný opravný prostředek proti aktům uvedeným v čl. 46 odst. 1 této směrnice, mezi nimiž nejsou rozhodnutí o přemístění zmíněna, obsahuje „úplné a *ex nunc* posouzení jak skutkové, tak právní stránky“.
- 42 V souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora je při neexistenci unijních pravidel v dané oblasti na vnitrostátním právním řádu každého členského státu, aby upravil procesní podmínky soudních řízení určených k zajištění ochrany práv jednotlivců na základě zásady procesní autonomie, avšak za podmínky, že nejsou méně příznivé než ty, kterými se řídí obdobné situace ve vnitrostátním právu (zásada rovnocennosti), a že v praxi neznemožňují nebo nadměrně neztěžují výkon práv priznaných unijním právem (zásada efektivity) [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. června 2002, HI, C-92/00, EU:C:2002:379, bod 67; ze dne 13. prosince 2017, El Hassani, C-403/16, EU:C:2017:960, bod 26, jakož i ze dne 9. září 2020, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Odmítnutí následné žádosti – Lhůta pro podání žaloby) (C-651/19, EU:C:2020:681), bod 34].
- 43 Je rovněž třeba připomenout, že členské státy jsou při provádění unijního práva povinny zajistit dodržování práva na účinnou právní ochranu zakotveného v čl. 47 prvním pododstavci Listiny, který je potvrzením zásady účinné soudní ochrany (rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Deutsche Umwelthilfe, C-752/18, EU:C:2019:1114, bod 34).
- 44 Pokud jde zaprvé o zásadu rovnocennosti, ta vyžaduje, aby se všechna pravidla použitelná na žaloby používala bez rozdílu na opravné prostředky odvíjející se od porušení unijního práva a obdobné žaloby odvíjející se od porušení vnitrostátního práva (rozsudek ze dne 15. března 2017, Aquino, C-3/16, EU:C:2017:209, bod 50 a citovaná judikatura).
- 45 Co se zadruhé týče zásady efektivity, je třeba zdůraznit, že žaloba na neplatnost podaná proti rozhodnutí o přemístění, v jejímž rámci soud, kterému byla věc předložena, nemůže zohlednit okolnosti, které nastaly po přijetí tohoto rozhodnutí a jsou rozhodující pro správné uplatnění nařízení Dublin III, nezajišťuje dostatečnou soudní ochranu, která by dotyčné osobě umožňovala vykonat práva, jež má na základě uvedeného nařízení a článku 47 Listiny.

- 46 Jak ovšem uvedl generální advokát v bodech 82 a 85 svého stanoviska, nelze vyloučit, že by v rámci vnitrostátního soudního systému jako celku mohla být dostatečná soudní ochrana zaručena v jiné podobě než v podobě zohlednění rozhodujících okolností, které nastaly po přijetí rozhodnutí o přemístění, při posuzování opravného prostředku, kterým má být zajištěn přezkum legality tohoto rozhodnutí.
- 47 Má-li být dotyčné osobě poskytnuta dostatečná soudní ochrana, specifický opravný prostředek odlišný od opravného prostředku uvedeného v předchozím bodě jí musí v praxi zaručit možnost domoci se toho, aby příslušné orgány dožadujícího členského státu nemohly – pokud okolnost, jež nastala po přijetí rozhodnutí o přemístění, brání jeho výkonu – provést přemístění uvedené osoby do jiného členského státu. Tento specifický opravný prostředek musí rovněž zajistit, aby v případě, že určitá okolnost, která nastala po přijetí rozhodnutí o přemístění, vede k určení příslušnosti dožadujícího členského státu, byly příslušné orgány tohoto státu povinny přijmout opatření nezbytná k uznání této příslušnosti a směřující k tomu, aby bylo neprodleně zahájeno posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané toutéž osobou (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. října 2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, bod 43).
- 48 Z toho vyplývá, že poté, co se vyskytnou okolnosti, které nastaly po přijetí rozhodnutí o přemístění a jsou rozhodující pro správné uplatnění nařízení Dublin III, musí být možné podat specifický opravný prostředek, v řízení o němž lze takové okolnosti zohlednit; podání takového opravného prostředku nicméně nesmí být podmíněno tím, že je dotyčná osoba zbavena svobody nebo že se blíží výkon rozhodnutí o přemístění.
- 49 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 27 odst. 1 nařízení Dublin III, ve světle bodu 19 odůvodnění tohoto nařízení, a článek 47 Listiny musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že soud rozhodující o žalobě na neplatnost podané proti rozhodnutí o přemístění nemůže při posuzování této žaloby zohlednit okolnosti, které nastaly po přijetí tohoto rozhodnutí a jsou rozhodující pro správné uplatnění tohoto nařízení, ledaže tato právní úprava počítá se specifickým opravným prostředkem, který vede k *ex nunc* posouzení situace dotyčné osoby, jehož výsledky jsou závazné pro příslušné orgány, které může být provedeno poté, co nastaly takové okolnosti, a které zejména není podmíněno tím, že je tato osoba zbavena svobody, ani tím, že se blíží výkon uvedeného rozhodnutí.

K nákladům řízení

- 50 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Článek 27 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, ve světle bodu 19 odůvodnění tohoto nařízení, a článek 47 Listiny základních práv Evropské unie musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že soud rozhodující o žalobě na neplatnost podané proti rozhodnutí o přemístění nemůže při posuzování této žaloby zohlednit okolnosti, které nastaly po přijetí tohoto rozhodnutí a jsou rozhodující pro správné uplatnění tohoto nařízení, ledaže tato právní úprava počítá se specifickým opravným prostředkem, který vede k *ex nunc*

posouzení situace dotyčné osoby, jehož výsledky jsou závazné pro příslušné orgány, které může být provedeno poté, co nastaly takové okolnosti, a které zejména není podmíněno tím, že je tato osoba zbavena svobody, ani tím, že se blíží výkon uvedeného rozhodnutí.

Podpisy